

Ruotu #71	Kuifwaniemi => Simunanautio
	Mäkiöskylä, Hiidenniemi/Pyhäjärvi

Sotilastorppa sijaitsi Pyhäjärvellä Hiidenniemen kylän yhteismaalla 165 km rantatieltä ja 15 km Pyhäjärven kappelilta. Torppa päätettiin siirtää Simonautioon vuonna 1781. Vuonna 1733 ruodun muodostivat talot:

#13	Kockonen Mats Olofss	Mäkiöskylä
#11	Wäyrynen Pähl Pählss	Mäkiöskylä
#2	Pajanan Pehr Erikss	Hiidenniemi
#4	Pennanen Mats Larss	Hiidenniemi
#13	Safwolainen Hindrik Thomass	Hiidenniemi
#8	Limatainen Staffan Anderss	Hiidenniemi
#5	Manninen Mats Erikss	Hiidenniemi
#1	Pennanen Erik Matss	Hiidenniemi
#12	Kuttramoinen Hindrik Larss	Hiidenniemi
#11	Hyfwöinen Johan Erikss	Hiidenniemi

Vuoden 1752 katselmuksessa torpan rakennukset olivat kunnossa. Juomaveden sotilas sai läheisestä järvestä. Peltomaata torpalla oli vain noin puolet määrälästä, loput ruodun tuli raivata ensi tilassa. Valmiit aidat olivat kunnossa, mutta ruodun piti pystyttää 150 metriä uutta aitaa ja kaivaa lut 30 metriä ojaa. Niittyä maata torpalla ei ollut, vaan ruotu antoi valmista heinää tai sotilas sai niittää heinää talollisten veromailta.

Vuoden 1781 katselmuksessa rakennukset olivat kunnossa. Pellot olivat veljelyyn sopimattomat, joten ruotu ehdotti torpan siirtämistä Simunanautioon. Ruodun tuli rakentaa torppa sekä raivata uudet pellot ja niityt uuteen paikkaan vuoden 1783 elokuuhun mennessä kolmen riikintaalerin sakon uhalla.

Vuoden 1791 katselmuksessa todettiin, että Simunanaution torppa oli rakennettu edellisen katselmuksen jälkeen. Tuvan uuni tuli korjata siten, että siinä on myös takka. Sivuseinän ikkuna piti suurentaa ja eteisen oveen piti hankkia lukko. Muut rakennukset olivat kunnossa. Riihi oli rakenteilla. Peltomaasta puuttui yhä kahdeksan kapanalaa, mikä tuli raivata tulevana syksynä. Pellot tuli lannoittaa ja osin vielä ojittaa ja aidata. Niittyä maata oli riittävästi. Puutteet tuli korjata seuraavan syksyn aikana neljän riikintaalerin sakon uhalla.

Philip Hindrichss Ridderskog

1734–1757

Philip on syntynyt Hämeessä noin vuonna 1707–10. Hänet otettiin sotilaaksi 10.8.1727 entisen Siikajoen komppanian numerolle #104, mistä hänet siirrettiin tähän Pyhäjoen komppanian ruotuun vuonna 1734. Ilmeisesti hän osallistui Hattujen sotaan vuosina 1741–42 ja rykmentin Ruotsin-retkelle talvella 1743–44. Vuonna 1743 hänen todettiin käyttävän yhä vanhan mallista hattua, sukkia, liiviä ja hanskoja. Hän oli linnoitustöissä Helsingissä vuosina 1748–51; ainakin vuonna 1749 hän oli Siltavuoren linnoituksella ja Helsingin veisämöllä. Vuonna 1755 hän oli sairaana ruodussaan. Hän sai eron täysin palvelleena 20.8.1757, joten hän välttyi joutumasta Pommerin sotaan. Hänelle myönnettiin 26.11.1760 sotilashuonerahastosta eläke.

Philip Hendrichss Ridderskog s. 5.1700, k. 5.5.1763 Pyhäjärvi, kuulutettu avioon vuonna 1738 Pyhäjoki¹, 1. vaimo **Brita Christersdr** s. 1700, k. 13.1.1738 Pyhäjärvi, vihitty 2. avioon 25.6.1738 Pyhäjärvi **Anna Pehrsdr Luckarinen** s. 1704 (myös: s. 1713), k. 5.2.1752 Pyhäjärvi, vihitty 3. avioon 31.1.1753 Pyhäjärvi leski **Margeta Pählsdr Kyllönen** s. 6.1.1716 (isä luultavasti **Kyllönen Pähl Johanss** s. 12.6.1667, k. 28.4.1757 Pyhäjärvi). He olivat itsellisinä Pyhäjärvellä vuodesta 1755 lähtien.

Lapset 1.aviosta:

Henrich s.31.3.1736 Pyhäjärvi, k.22.1.1740 Pyhäjärvi,

Petrus s.22.10.1738 Pyhäjärvi (hätäkaste), k.28.10.1738 Pyhäjärvi,

Lapset2.aviosta:

Bertil s.29.7.1739 Pyhäjärvi, k.6.2.1806 Oulainen vaimo **Carin Olofsdr Martala/Rytky** s.24.2.1738 Haapavesi, k. _._.1805 Oulainen (vanh. **Martala/Rytky Olof Staffanss** s.7.4.1707 ja **Susanna Jacobsdr** s.18.3.1708). He asuivat ensin Haapaveden Marttalassa. He olivat itsellisinä Haapavedellä noin vuodesta 1770 ja uudistilallisina Haapavedellä Ainalin Jylängissä vuodesta 1778. He muuttivat Oulaisiin Matkanivan Pirttikoskelle vuonna 1790.

Lapset:

Margeta s.15.9.1760 Haapavesi, k.13.10.1760 Haapavesi,

Staffan s.10.12.1761 Haapavesi, k.13.11.1763 Haapavesi,

Daniel s.30.7.1764 Haapavesi, k.22.12.1765 Haapavesi,

Susanna s.24.10.1765 Haapavesi, vihitty 27.1.1787 Haapavesi **Isaac Pehrss Nylander**, ent.

Ugla, s.26.8.1762 (vanh. sotilas #79 **Ugla/Uglander**, ent. **Pendikäinen, Pär Olofss** ja

Margeta Isacsdr) (katso),

Eskil s.21.12.1768 Haapavesi, k.17.1.1769 Haapavesi,

Johan s.16.7.1770 Haapavesi, k.7.9.1770 Haapavesi,

Lijsa s.1.6.1772 Haapavesi, k.2.6.1772 Haapavesi,

Olof s.1.10.1773 Haapavesi (Jylängi), vihitty 1.avioon 1.1.1795 Haapavesi **Anna Pählsdr**

Upola s.12.11.1761 Haapavesi, k. _._.1808 (vanh. **Upåla Pähl Pählss** s. _._.1723 ja **Margeta Olofsdr**),

vihitty 2.avioon 25.6.1809 Oulainen leski **Carin Henricsdr Haarala** (tai

Lehtola) s.1.5.1762. (Oulaisten rippikirjassa 1783–89 mainitaan palkollisten luettelossa

Carin Henricsdr Lehtola s.19.8.1762 Haapavesi (RK: s.9.8.1762) (vanh. **Lechtola**

Hendrich Sigfrids ja **Susanna Tobiasdr**). Voisi olla sama Carin?). Carin vihitty 1.avioonsa

3.2.1788 Oulainen **Pehr Mattss Lehtikangas** s.5.8.1758 Oulainen/Matkaniva,

k. _._.1807,

Maria s.21.2.1742 Pyhäjärvi, k.1771–74 Kärsämäki, vihitty 1.avioon 23.4.1764 Haapavesi suntio

Henric Matss Kainulainen, ent. **Mäenpä**, s.27.3.1737 Haapavesi, k.10.7.1769 Kärsämäki/

Haapavesi (vanh. **Mäenpä Mattz** ja **Anna Eliasdr**), vihitty 2.avioon 6.1.1771 Haapavesi

entinen sotilas, leski **Pehr Nilss Karp**. Henric asui Kärsämäen Hatulassa ennen avioitumistaan.

Hän maksoi Haapaveden kappelille kotivihkimisestä 1 taalerin 16 äyriä. Maria ja Henric

asuivat Kärsämäen Kyllösessä. Henricin kuoleman jälkeen Maria oli itsellisenä Kärsämäellä.

Lapset 1.aviosta:

Matts s.16.8.1766 Kärsämäki/Haapavesi,

kuoll.synt.p s.25.2.1770 Kärsämäki/Haapavesi, k.25.2.1770 Kärsämäki/Haapavesi,

Lapsi 2.aviosta:

Pehr s.13.8.1771,

Anna s.14.7.1745 Pyhäjärvi, k.5.10.1758 Pyhäjärvi,

Lisa s.19.5.1747 Pyhäjärvi, k.11.12.1747 Pyhäjärvi,

Philip s.11.11.1751 Pyhäjärvi (hätäkaste). Hän oli renkinä Pyhäjärven Wenetpalossa vuonna

1770, Kärsämäen Niemelässä vuonna 1771 ja Haapaveden Märckässä vuosina 1771–73,

Lapset 3.aviosta:

Gertrud s.5.6.1754 Pyhäjärvi, k.20.4.1791 Pyhäjärvi, puoliso **Lars Jacobss Jakola l. Lammas-**

aho, ent. **Hywäri**, s.19.3.1751 Haapavesi (vanh. **Hywäri**, myöh. **Jacola l. Lammasaho**,

Jacob Jacobss s.14.4.1721 Haapavesi, k.18.3.1791 Pyhäjärvi ja **Chirstin Larsdr Comu**

s.10.6.1726 Pyhäjärvi, k.2.7.1772 Pyhäjärvi). Gertrud asui Pyhäjärven Kyllösessä ainakin vuosina

1772–78 Gertrud ja Lars asuivat Pyhäjärven Jacola l. Lammasahossa.

Lapset

Margetha s.11.4.1775 Pyhäjärvi, meni Kalajoen suurpitäjään,

Lars s.2.1.1778 Pyhäjärvi, lähti kotoa 12.8.1794 (Kalajoelle?)

Elisabeth/Lisa s.23.5.1780 Pyhäjärvi,
Pehr s.2.2.1784 Pyhäjärvi,
Maria s.24.11.1786 Pyhäjärvi,
Margeta s.7.4.1757 Pyhäjärvi, vihitty 13.10.1782 Kärsämäki sotilas #75 **Abraham Månss Bro-
 teur** (katso). Margeta merkitty Pyhäjärven Kyllöseen ainakin vuosina 1772–78.

Joseph Josephss Ridderskog(/Modig) 1757–1763

Joseph on syntynyt Hämeessä noin vuonna 1733–35. Hän oli 176 cm pitkä. Hänet otettiin 16.9. 1748 varamieheksi ruotuun #77 ja 20.8.1757 vakinaiseksi sotilaaksi tähän ruotuun. Rekrytoinnin yhteydessä todettiin, ettei hänellä ole erityisiä käsityötaitoja. Heti pestautumisensa jälkeen hän joutui mukaan Pommerin sotaan. Hänet siirrettiin 20.1.1763 ruotuun #67 (katso) ja hän sai sotilasnimen **Modig**.

Katso ruotu #67.

Mats (Modig/) Ridderskog 1763–1763

Mats on syntynyt Karjalassa noin vuonna 1725. Hänet otettiin sotilaaksi 27.3.1760 ruotuun #67 nimellä **Modig**. Hänet siirrettiin tähän ruotuun 20.1.1763, jolloin hän sai sotilasnimen Ridderskog. Hän kuoli Helsingissä 29.6.1763.

Matts Johanss Modig/Ridderskog s._._.1725, k._.7.1763, 2.vaimo **Maria Gustafsd r Kähärä** s._.3.1739. Maria palasi miehensä kuoleman jälkeen Pyhäjärven Kähärään mukanaan lapset Mattsin 1.aviosta. Marian 2.puoliso sotilas #70 **Hans Isaacs Hopp** s._.6.1750, k.22.3.1772 Pyhäjärvi (katso). Marian 3.puoliso **Mårten Ruotostenmäki**, ent. **Heinonen**, s.13.1.1731 Pyhäjärvi (vanh. **Heinonen Anders** ja **Maria Ericksdr**).

Lapset Mattsin 1.aviosta:

Eric s._._.1748, muutti Raaheen,
Matts s._._.1750,
Maria s._._.1752,
Carin s._._.1754, Thomas Kutramoisen luona,
Enoch s._._.1758,

Mattsin ja Marian yhteiset lapset:

Maria s.28.4.1762 Pyhäjärvi, k.10.5.1762 Pyhäjärvi,
Pehr s.29.4.1763 Pyhäjärvi, k.11.1.1764 Pyhäjärvi.

Vapaaehtoinen Carl Friedrich Charpentier

1767–1784

Carl, ent. **Ledair**, on syntynyt Pohjanmaalla. Hänet otettiin alaikäisenä tähän ruotuun 18.6.1767 vapaaehtoiseksi. Hänet siirrettiin tästä ruodusta 24.9.1784.

Wirilanderin mukaan hän palveli Hämeen rykmentissä Jämsän komppanian vääpelinä 28.5.1783–11.8.1792. Samalla hänet nimitettiin esikuntavänrikiksi everstiluutnantin komppaniaan. 10.8.1792–1.4. 1809 hän palveli Sysmän komppanian vänrikkinä, virkatalonaan Tervainen Laukaan Leppävedellä. Hänet ylennettiin rykmentinluutnantiksi 22.6.1794.²

Petanderin mukaan Carl Fredrik oli vapaaehtoisena Pyhäjoen komppaniassa 8.6.1767 ja varakorporaalina 1775 alkaen. Hän opiskeli Turussa vuonna 1780. Hän oli vänrikkinä Hämeen jalkaväkirykmentissä vuonna 1783, luutnantina 1794 ja hän sai eron kapteenina 1.4.1809. Hän kuoli Laukaassa 5.1.1815.³

Carl Fridric Leklair s.19.1.1767 Raahe, k.5.1.1815 Laukaa (vanh. Pyhäjoen komppanian vänrikki/luutnantti/kapteeni **Leklair/L’Eclair** **Carl Fridric Colinss** ja **Susanna Mallen**), vihitty luutnanttina 26.3.1795 Hartola **Albertina Toll** s._._.1769. Ilmeisesti Carl otettiin vapaaehtoisena

tähän ruotuun päivää vaille puolen vuoden ikäisenä! Albertinan kanssa he asuivat Kuhankosken talossa Laukaan Leppäveden kylässä.

Wirilanderin mukaan Carl Fridricin isä luutnantti **Carl Fredrik P'Éclair** (/Leklair) toimi Pyhäjoen komppanian vänrikkinä 14.12.1762–23.2.1774 ja Ilmajoen komppanian luutnanttina 23.2.1774–21.1.1778. Hänet vihittiin tykkijunkkarina Jämsässä vuonna 1756. Jämsän kirkonkirjoissa hänet mainitaan luutnanttina vuodesta 1759 lähtien. Hänet aateloitiin 11.7.1773 ja hän sai nimen **Charpentier**. Hänet haudattiin kapteenina 9.2.1779 Turun ruotsalaisessa seurakunnassa.⁴

Lapset:

Carolina Albertina s.6.4.1796 Laukaa,
Carl Robert s.4.2.1798 Laukaa,
Fredric Otto s.18.12.1799 Laukaa, k.20.1.1800 Laukaa,
Fredrica Sophia s.22.6.1802 Laukaa,
Carl Albrecht s.20.6.1804 Laukaa, k.27.1.1805 Laukaa.

Isaac Ståhle 1785–1795
 Isaac, ent. **Lyden**, on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1765. Hän oli 169 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 31.3.1785. Hän osallistui Kustaa III:n sotaan vuosina 1788–90 palvellessaan kesän 1788 saaristolaivastossa. Keväällä 1789 hän marssi komppanian mukana itärajalle Joensuuun ja osallistui vuoden 1789 taisteluihin Savossa ja kesällä 1790 rykmentin sotatoimiin Savonlinnan seudulla. Kesän 1793 hän oli linnoitustöissä Elimäen Willikkalassa ja 1795 Hämeenlinnassa, missä hänet myös erotettiin palveluksesta 6.7.1795.

Isaac Abrahamss Ståle, ent. **Lyden**, s.20.1.1766, k.5.11.1802 Pyhäjärvi (vanh. korpraali #26/lippumies/vääpeli **Lyden l. Annala Abraham** ja **Walborg Henricsdr**), vihitty 22.10.1786 Pyhäjärvi **Kirsten/Chirsten Larsdr Manninen** s.6.11.1765 (vanh. **Manninen Lars Erickss** s.6.6.1727 ja **Gertrud Ericssdr** s._._.1729). Isaacilla on Kustaa III:n sodan ajalta vain yksi ehtoollismerkintä 13.4.1789, jolloin hän ilmeisesti pääsi käymään kotona. Heidät on merkitty itsellisiksi Pyhäjärvellä vuonna 1794. He muuttivat Saloisiin vuonna 1796 ja asuivat Isacin vanhempien luona Pattijoella Palonkylän Wähä-Aunolassa vuosina 1796–98. He olivat taas itsellisinä Pyhäjärvellä vuodesta 1801 lähtien. Christina vihitty 2. avioonsa 24.6.1815 Pyhäjärvi leski **Olof Mattss Järvenpä** s.5.3.1760 Pielavesi (vanh. **Järvenpää**, ent. **Myckäin, Matts Jeremiass** s._._.1728 Kuopio ja **Anna Johansdr Rytköin** s._._.1729 Idensalmi).

Isak on mainittu isänsä vääpeli Abraham Lydenin l. Annalan, k.12.3.1795 Pyhäjoki, perukirjassa, missä perillisinä ovat vaimo Valpuri Heikintr sekä lapset Abram Pyhäjoella, lautamies Kaarle Saloisissa, sotilas Heikki (=sotilas #10 Henric Pahlman), entinen sotilas Isak Ståhle Saloisissa (=sotilas #71 Isaac Ståhle), sotilas Jakob Bruhn Kalajoella (=sotilas #31 Jakob Roo), Helena + puoliso talonp Juho Juhonp Korkiakangas Pattijoella.⁵

Lapset:

Catharina Christina s.10.7.1787 Pyhäjärvi,
Isaac s.12.6.1791 Pyhäjärvi. Kirjattiin nostomiehenä armeijaan Suomen sodan aikana kesällä 1808,
Abraham s.7.8.1795 Pyhäjärvi, k.20.9.1796 Pyhäjärvi,
Mathias s.31.12.1797 Pattijoki, k.16.3.1798 Pattijoki,
Abraham s.28.3.1799 Pyhäjärvi, vihitty 26.12.1821 Pyhäjärvi **Carin Larsdr Hulanmäki** s.26.2.1799 Pyhäjärvi (vanh. **Hulanmäki Lars Larss** s._._.1767 Iisalmi ja **Carin Samuelsdr** s._._.1762).

Olof Stål 1796–1804
 Olof, ent. **Kivimäki**, on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1766–68. Hän oli 173 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 15.3.1796. Kesäkuussa 1796 hänellä oli jäsenrikko jalassa. Hän kuoli 14.10.1804.

Olof Olofss Ståle, ent. **Kivimäki**, s.16.9.1768 Pyhäjoki, k.11.10.1804 Pyhäjärvi (hukuttautui) (vanh. torp. **Kivimäki**, ent. **Elsilä**, **Olof Eliess** s.13.8.1735 Pyhäjärvi ja **Maria Hemmingsdr** s.15.3.1742, k.18.10.1772), vihitty 12.4.1801 Pyhäjärvi **Lisa Olofsdr Savola**, ent. **Upola**, s.18.12.1779 Haapavesi (vanh. **Upola**, myöh. Pyhäjärven **Savola/Jokela**, **Olof Mattss** s.11.1.1746 Haapavesi ja **Anna Johansdr Humaloja** s.22.4.1752 Haapavesi). Olof ja Lisa joutuivat maksamaan vuonna 1801 Pyhäjärven kappelille 1 taalerin 16 killingin sakot ennenaikaisesta yhteiselosta, syntyihän esikoinen vain 5 kuukautta häiden jälkeen. Olof on merkitty vanhempiansa torppaan Kivimäelle vuoteen 1788 saakka. Tämän jälkeen häntä ei löydy Pyhäjoen palkollisista. Lisa ja poika Matts on merkitty itsellisiksi Pyhäjärvellä vuodesta 1810 lähtien. Lisa vihitty 2.avioon 30.6.1816 Pyhäjärvi leski **Mårten Eliass Koskela**, ent. **Sammallahti/ Wäisälä**, s.16.4.1770 Pyhäjärvi.

Olli on mainittu anoppinsa Anna Juhontr Savolaisen, k.12.10.1804 Pyhäjärvi, perukirjassa, missä perillisiksi on kirjattu puoliso Olli Matinp sekä lapset Matti, Erkki, Esaias, Margeta, Anna ja Liisa + puoliso sotilas Olli Ståhle.⁶

Lapsi:

Matts s.13.9.1801 Pyhäjärvi, vihitty 13.11.1826 Pyhäjärvi leski **Anna Pählsdr Väyrynen**, ent. **Rahm**, s.19.5.1777. Anna vihitty 1.avioonsa 10.4.1812 Pyhäjärvi **Isaac Ericss Väyrynen** s.3.7.1788 Pyhäjärvi.

Lapset Anna 1.aviosta:

Walborg s.26.8.1812 Pyhäjärvi,

Eric s.28.5.1814 Pyhäjärvi,

Anna Elisabeth s.24.12.1815 Pyhäjärvi.

Olof Ståhl 1805–1808
 Olof, ent. **Lassila**, on syntynyt Oulun pitäjässä noin vuonna 1779. Hän oli 165 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 8.4.1805. Hän osallistui Suomen sotaan vuonna 1808. II kenttäpataljoonan palkkarästituetteloiden mukaan hän karkasi rivistä 22.12.1808. Hänellä todettiin olevan palkka saamatta 22 päivältä, mutta vuonna 1812 hänen todettiin menettäneen kaikki oikeudet palkkarästeihinsä.

Olof Pehrss Ståle, ent. **Lassila** synt. Oulu (vanh. luultavasti (sotilas?) **Lassila Pehr** s. _._.1735 ja **Maria**), vihitty 19.12.1802 Oulu **Maria Johansdr Oritpudas** s. _._.1770 (vanh. uudistilallinen **Oritpudas**, ent. **Juuruspolvi**, **Johan** s. _._.1743 (tai: s. _._.1749), k.3.6.1784 Oulu ja **Brita** s. _._.1742). Vuoden 1810 henkikirjassa Maria on merkitty Pyhäjärvellä Hiidenniemen Linnalaiseen. He muuttivat *Suonenjoelle* vuonna 1811.

Lapset:

Justina s.5.2.1807 Pyhäjärvi,

Olof s.3.11.1809 Pyhäjärvi.

Viitteet

¹ Sarkkinen 1/2002, s.70

² Wirilander 1753, s.158, 166

³ Petander 1975, s.207

⁴ Wirilander 1753, s.320, 323

⁵ OMA, Salon tuomiokunta: signum 159, sivu 100/15.4.1796

⁶ OMA, Salon tuomiokunta: signum 161, sivu 5/4.2.1805